

Косьмій М.М.,

*професор кафедри архітектури та будівництва,
доктор архітектури, доцент,
ЗВО «Університет Короля Данила»,
м. Івано-Франківськ, Україна*

МІСТОБУДІВЕЛЬНИЙ ПРОСТІР В КОНТЕКСТІ ВПЛИВУ НЕМАТЕРІАЛЬНОГО

У сучасному розумінні архітектура – це феноменологічна дисципліна, і люди здатні зрозуміти її, тільки усвідомлюючи той момент, що «наші тіла рухаються крізь простір» [1]. Автор такого підходу, С. Холл, підходячи до розуміння архітектури, як естетики середовища, її основними складовими визначає феномени кольору, запахів, звуків, текстур та ін. [2]. Власне естетичне середовище є тим нематеріальним чинником, що впливає безпосередньо та опосередковано на містобудівні умови та обмеження.

Вивчаючи містобудівельний простір в контексті впливу нематеріального, спостерігаймо активне залучення жителів у процес проєктування. Це в свою чергу дозволило людям приймати безпосередню участь в удосконаленні громадського простору, який є важливою складовою містобудівельного простору [3].

Містобудівельний простір це широке поняття, яка ґрунтується на розумінні простору, як місця перебування людини і зосередження її соціальних та побутових потреб, а тому в момент впливу людини на проєктування міського простору, відбувається трансформація простору як місця для усіх, у простір для кожного.

З іншого боку, не кожен міський простір придатний для творчості, а тому його також слід організувати урахувавши потенціал того «креативного прошарку населення», що буде його змінювати. Таке формулювання призводить до ситуації, коли шанс на розвиток має місце, в якому є активна група населення, що готова змінювати простір довкола себе. Ця група закладає потенціал і формує підґрунтя для перетворення міського про-

сторю не лише в місце проживання, а й місце розвитку. Ідеально організований містобудівельний простір є передумовою для подальшого розвитку міста. Іншою вагомою складовою в процесі такої трансформації є система цінностей, які починають домінувати в містобудуванні і визначати стратегії містобудівного розвитку. Головною цінністю містобудівної культури творення завжди була можливість самореалізації [4].

Таким чином, на сьогодні в науці сформувалися ключові теоретичні передумови для трансформації та розвитку просторової структури міста на основі вимог нематеріальних чинників. Процеси урбанізації, які орієнтувалися виключно на матеріальне вичерпали себе, оскільки місто почало втрачати свій соціогуманістичний феномен, перетворюючись на «фабрики людського життя». Пошук комфортного середовища, проблеми екології, естетики ландшафту, орієнтація на духовність, ментальність, історичну та культурну спадщину, засвідчило потребу акцентування уваги на нематеріальному, яке створює властиву для всіх і для конкретного міста систему цінностей, її які реалізуються навіть у сучасних концептах Smartsity.

Дослідження процесу організації міського простору та урбанізованих систем розпочалося мабуть одночасно із виникненням самих міст. Історично, процес організації міст і міського простору систематизують у такі ключові етапи: Античність, Середньовіччя, Ренесанс, Відродження, Новий час та сьогодення. Кожен з цих етапів характеризується специфічним впливом нематеріального на їх просторову організацію та розвиток. Так, в Античності, центр міста став осередком сакрального і духовного, у Середньовіччі, духовність набула визначального впливу, натомість епохи Ренесансу і Відродження стали часом, коли міський простір гармонійно поєднував історико-культурні елементи з матеріальними. В ці епохи нематеріальне домінувало. В умовах промислової революції і стрімкої урбанізації, духовне перебувало на другому плані. В наші дні, ми спостерігаємо посилення взаємозв'язку матеріального і нематеріального, їх взаємовплив дозволяє сформувати гармонійний простір. В

окремих регіонах і випадках, як зокрема в містах Карпатського регіону, спостерігається домінуючий вплив нематеріального, який не тільки сприяє розвитку міста, а формує його неповторне середовище, бренд.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Вин А. Феноменология Стивена Холла. Архидом. URL: <http://archidom.ru/content/1170.html>.
2. Holl S. Parallax. New York : Princeton Architectural Press, 2000. P. 104.
3. Косьмій М.М. Нематеріальні чинники в просторовій організації та розвитку міст. Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Наук. – техн. збірник / Відпов. Ред. В.В. Товбич. К., КНУБА, 2020. Вип. 56. С. 224.
4. Косьмій М.М. Якісні властивості урбаністичних систем у науці та проектній практиці. Містобудування та територіальне планування: Наук.- техн. збірник / Головн. ред. М. М. Осетрін. К., КНУБА, 2019. Вип. 71. С. 207.

Курбанова Л. В.,

*кандидат мистецтвознавства,
завідувач кафедри естрадно-вокального мистецтва,
ЗВО «Університет Короля Данила»,
м. Івано-Франківськ, Україна*

МУЗИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ЗАСІБ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ (ВОКАЛІСТА)

Сьогодні, від 24 лютого 2022 року Україна розпочала нову віху історичного життя, інтелектуальної власності, своїх ідеологічних та людських цінностей... Ми всі змінили пріоритети. Здоров'я може уступити місце миру та спокою. Але найціннішим та найскладнішим для нас педагогів, є виклик виховання молоді, яка буде відбудовувати нову сильну незалежну Україну.